

הפקולטה למדע הרווחה והבריאות
كلية علوم الرفاه والصحة
החוג לסייעוד / قسم التمريض / עיש ציריל ספנסר
Faculty of Social Welfare & Health Sciences
The Cheryl Spencer Department of Nursing

קורס מספר: 290.2756.01ב

סייעוד – תכנית השלמה לאחיות מוסמכות, מכללת מבח"ר

מועד: שנה"ל תשע"ד, 2013-2014, סמסטר א', יום ב', בין 15:15-13:45

שם המרצה: ד"ר חגית פרידמן

חקר המוח בנקודת מפנה וחשיבה מחודשת על הערכה נירולוגית במאה ה-21.

רקע:

טכנולוגיות חדישות כמו סריקת מוח פונקציונאלית, או עירור ממוקד ורישום של פעילות מוחית באמצעות אלקטרודות חיצוניות, מאפשרים לאתר שינויים בפעילות המוח שכתוצאה מגידולים או מסיבות אחרות. שינויים אלה יכולים להתבטא בעוצמה בתפיסה ובהתנהגות שלנו. אם בעשורים הראשונים של המאה ה-20 פריד וממשיכיו טלטלו את החברה כשטענו שחלקים לא מודעים בנפשנו מניעים את ההתנהגות שלנו, באו העשורים הבאים וגילו שהתפיסה וההתנהגות שלנו תלויות מאוד בפעילות מערכת העצבים.

בשנים האחרונות נעשתה התקדמות טכנולוגית עצומה שמאפשרת לחקור גם מנגנונים עצביים של התפתחות, רגשות, קשב, תובנה, ומודעות. לאור ההתקדמות הזאת, מדעי העצב כיום מאפשרים לנו להתקרב למציאת המנגנונים העצביים של ליקויים שונים, ולעבור מאבחון לפי סינדרומים למחקר שמבוסס על סימולציה ברמות ביולוגיות שונות ועל שימוש בטכנולוגיות מידע. המידע הרב שקיים היום במדעי העצב בתחום של התפתחות המוח ושל תהליכים ניווניים של המוח נאסף וסוּן במטרה להציג כאן את המנגנונים שמאחורי תהליכים אלה בצורה מעניינת ומקושרת לעולם הסייעוד.

תכני הקורס:

- מבוא – מאבחון לפי סינדרומים למחקר שמבוסס על סימולציה וטכנולוגיות מידע
- פיברומיאלגיה – דלקת? חוסר איזון הורמנאלי? חוסר איזון עצבי?
- דיכאון וחוסר איזון כימי במוח
- אוטיזם – מהאם הקרה דרך TOM ועד לקריסת קהילות הדבורים
- מיגרנות – זה מהדם או מהעצבים?

הפקולטה למדע הרווחה והבריאות
كلية علوم الرفاه والصحة
החוג לסייעודיית וקליניית עייש ציריל ספנסר
Faculty of Social Welfare & Health Sciences
The Cheryl Spencer Department of Nursing

- טרשת נפוצה – מהרקע והמנגנון לשיקום מיאלין לאחר נזק עצבי
- דיסרפלקציה אוטונומית – ממצאים חדשים על המנגנון, וחיבות הטיפול הסייעודי המייד
- אברי פנטום - מנגנון ותובנות טיפוליות חדשות, שיקום קטועי גפיים
- דמנטיה – מנגנונים והיבטים קליניים של שינויים בבקרה עצבית בגיל מבוגר, אבחון מוקדם, התחדשות של תאי מוח בגיל מבוגר – מנגנון מוליקולארי ליישומים קליניים
- שינויים במצב ההכרה – האם יש שם מודעות? - היבטים נוירולוגיים וקליניים, DBS - ממצאים חדשים מעדכנים הגדרות קליניות
- תסמונת רט – מנגנון, אפיגנטיקה, גורמי גדילה עצביים, טיפולים עתידיים
- אנדומטריוזיס – מהכאב והאגדות לחיפוש המנגנון ומעורבות מערכת העצבים המרכזית
- מעי רגיז והתפקיד של מערכת העצבים במחלה
- קנאביס רפואי – ישועה מול נזק פוטנציאלי לתפקוד המוח
- על החוזקות והחולשות של המוח והמערכת העצבים

דרך ההוראה:

1. הרצאות,
2. ניתוח ודין משותף של מקורות נבחרים,

חובות התלמיד:

חובת נוכחות ב-80% מהשיעורים. בהיעדרות של יותר מ-20% לא תאושר השתתפות

במבחן

עמידה בבחינה - ציון 60 לפחות

מרכיבי הציון:

מבחן מסכם 100% מהציון

הפקולטה למדע הרווחה והבריאות
كلية علوم الرفاه والصحة
החוג לסייעודי קסם التمريض לייש ציריל ספנסר
Faculty of Social Welfare & Health Sciences
The Cheryl Spencer Department of Nursing

מקורות

- De Haan M (2003) Cognitive neuroscience of development.
- Nelson CA and Luciana M, (2008), Handbook of developmental cognitive neuroscience. MIT Press.
- Piek JP (2006) Infant motor development. Human Kinetics. ISBN 073600226. 545p
- Usha G (2008) Cognitive development : the learning brain. Hove, East Sussex
- Volpe J. Neurology of the Newborn. (2008). 5th ed. Philadelphia: Elsevier, pp. 1-1042
- Shulman BB & Capone NC (2010) Language Development - Foundations, Processes, and Clinical Applications. Jones & Bartlett Learning.
- Gazzaniga MS et al., (2002). Cognitive neuroscience :the biology of the mind . New York : Norton.
- Kandel ER et al., (2000) Principles of neural sciences. 4th Ed. New York, Elsevier
- Solms M and Turnbull O (2003) The Brain and the Inner World. Other press LLC
- Bear MF, et al., new Ed. (2006) Neuroscience, exploring the brain. 3rd Ed. Lippincott Williams & Wilkins. 855 p